

plnění skutkové podstaty § 170 tr. zák. jest nutno, by pachatel jednal v úmyslu zkrátiti práva třetí osoby, t. j., by jednal v úmyslu, by pojišťovna vyplatila náhradu, kterou není povinna, aniž však je třeba, by vykonal ještě nějakou další činnost k uplatnění nároku z pojišťovací smlouvy a za účelem výplaty odškodného. Poněvadž skutečné vzejití škody není zákonnou známkou zločinu (stejně jako jeho skutková podstata nepředpokládá, by si pachatel hleděl zjednat z trestného činu zisk nebo majetkový prospěch) — nezáleží ani na tom, zda bylo odškodné napotom vůbec vyplaceno, nebo zda podnikl pachatel za tím účelem nějaké kroky. Stačí, že jednal v úmyslu, by zkrátil práva pojišťovny, by ji poškodil o pojistné, na které mu nepřisluší nárok. (Rozh. čís. 359, 795 víd. sb. a čís. 2916 sb. n. s.) Že v souzeném případě pachatel jednal v tomto úmyslu v § 170 tr. zák. předpokládaném, vyplývá z rozsudečných zjištění, že dal zapáliti mlýn svým mlynářským pomocníkem, jemuž slíbil za to odměnu 1.000 Kč, že mu dal podrobný návod, jak si má počínati při zakládání ohně, by požár skutečně vypukl a že to vše učinil proto, by dostal vyplacenu pojistku Vzájemné pojišťovny v A., u níž byl pojištěn mlýn se zařízením na 72.000 Kč; na odůvodnění svého přesvědčení, že obžalovaný jednal v úmyslu § 170 tr. zák., uvádí rozsudek dále, že obžalovaný plánovitě připravil provedení podvodu i tím, že prodal a kupitelům odevzdal nejen obilí z mlýna, nýbrž i stroje, které byly rovněž proti ohni pojištěny a že jeho manželka — jednající ve společném dorozumění s manželem — již při hašení ohně požádala jednoho hasiče, by oznámil požár pojišťovně. Soud tedy zjišťuje, že obžalovaný jednal v úmyslu, by dostal od pojišťovny vyplacenu pojistku, a, poněvadž na ni neměl nároku, zjišťuje tím zároveň, že jednal v úmyslu, by poškodil pojišťovnu o pojištěnou částku, a uvádí pro své zjištění logicky správné důvody. Výtku nedostatku zjištění zákonné známky deliktové a výtku nedostatku důvodů jsou tudíž zřejmě bezpodstatné. Pokud zmateční stížnost požaduje pro skutkovou podstatu zločinu podle § 170 tr. zák. více než zákon předpokládá, jest neodůvodněna, jak již bylo řečeno. Budiž ještě dodáno, že právem použil soud i ustanovení § 203 tr. zák. ve spojení s § 170 tr. zák., poněvadž tento § stanoví pouze skutkovou podstatu podvodu, o jehož další kvalifikaci rozhodují předpisy §§ 200 a násl. tr. zák. (rozh. čís. 795 víd. sb., 2293 sb. n. s.). Bez důvodnou zmateční stížnost bylo proto zavrhnouti.

Čís. 3217.

Zákon o zamezení a potlačení nakažlivých nemocí zvířecích (ze dne 6. srpna 1909, čís. 177 ř. zák.).

Skutková podstata přečinu podle § 66 zákona předpokládá, že se u dobytka pachatelova objevily skutečně takové známky, podle nichž poznal, nebo při patřičné, povinné pozornosti poznati mohl vznik nakažlivé nemoci neb alespoň podezření jejího vzniku, a že přes to z nedbalosti podnikl něco, čímž byla nakažlivá nemoc mezi domácími zví-

řaty rozšířena; ony známky musí býti takové povahy, že jsou poznatelný i laiku.

Kdy opomenutí učiniti příslušné oznámení (§§ 17, 64 zákona) spadá pod příslušnost soudní a kdy podléhá pravomoci politického úřadu.

(Rozh. ze dne 11. července 1928, Zm I 403/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mladé Boleslavi ze dne 25. května 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 66 a přestupkem podle § 17 a 64 zákona ze dne 6. srpna 1909, čís. 177 ř. zák. o zamezení a potlačení nakažlivých nemocí zvířecích; zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnosti, dovolávající se číselně důvodů zmatečnosti čís. 5 a 9 a) § 281 tr. ř., nelze upřítí oprávnění. Aby bylo lze obžalovaného uznati vinným přečinem ve smyslu § 66 zákona ze dne 6. srpna 1909, čís. 177 ř. zák., muselo by býti zjištěno, že se v době v rozsudkovém výroku uvedené u dobytka obžalovaného, který se z jiného pramene o nákaze podle spisů nedověděl, objevily skutečně takové známky, podle kterých obžalovaný poznal, nebo při patřičné, povinné pozornosti poznati mohl vznik nakažlivé nemoci neb alespoň podezření jejího vzniku, — v souzeném případě slintavky a kulhavky — a že přes to z nedbalosti podnikl něco, čímž byla nakažlivá nemoc mezi domácími zvířaty rozšířena. Známky takové jsou uvedeny podrobně pod 1. v poučení, uveřejněném jako příloha III. k zákonu čís. 177/1909. Jde veskrze o příznaky, které jsou poznatelný i laiku, a s tohoto hlediska bylo i vycházeti při zkoumání zavinění stěžovatele. Leč takovým způsobem nepočínal si nalézací soud. Uvádí především jako důvod pro zavinění stěžovatele, že mu padla dne 10. července 1927 kráva, o níž zdravotní rada S. prohlásil, že právě při slintavce a kulhavce v případech zhoubných zdechávají postižené kusy buď v době, kdy naskakují puchýře, buď v době, když dobytče jest již zdánlivě zase úplně uzdraveno, takže podle jeho (znalcova) mínění (!) šlo právě o takový případ u krávy dne 10. července 1927 padlé. Vyvozuje-li soud již z této okolnosti zavinění obžalovaného, že totiž přes to, že ona kráva padla, ačkoliv musil mítí podezření, neučinil oznámení a dovolil, by jeho býk byl dne 11. července 1927 připuštěn k cizí krávě, žádá tu, vlastně na stěžovateli, by vyvinul vědomosti znalce o nemocích zvířecích a poznal nakažlivou nemoc, jak usuzuje toliko zdravotní rada podle vědecké diagnosy, nikoli podle konkrétních příznaků uvedených v poučení III. Při tom se soud dopouští další chyby, že vychází ze stanoviska, že stěžovatel při padnutí krávy dne 10. července 1927 byl přítomen a vše z vlastního postřehu poznal a patrně též — co se týče okolnosti, že zvěrolékaři B-ovi nebyly k na-

hlédnutí dány vnitřnosti krávy, aniž jí kráva byla prohlédnuta před porážkou — že i to vše osobně zařídil obžalovaný. Při tom si však soud nevšímá obhajoby obžalovaného a nevypořádává se s jeho tvrzením, že dne 10. července 1927 vůbec doma nebyl; že kráva (jalovice) byla, když odjel, ještě úplně zdráva; že mu dále pouze říkali, že jalovice si asi zlomila vaz, poněvadž prý měla řetízek zatočený kolem krku a hlavu pod žlabem, a že i dne 11. července 1927 pouze pro zvěrolékaře B-a poslal, by prohlédl krávu, kde ji však prohlížel, neví, poněvadž zase nebyl doma. Tuto obhajobu, kterou podporují i svědci Josef S. a Eleonora K-ová, nesměl soud pominouti, neboť kdyby byla uznána pravdivou, mohla by nasvědčovati tomu, že stěžovatel z událostí ze dne 10. a 11. července 1927 nemohl usuzovati na nakažlivou nemoc, poněvadž tehda vůbec nebyl přítomen. Že pak pouhá diagnosa zdravotního rady, že podle jeho mínění bylo padnutí krávy příznakem její nakaženosti, nestačí o sobě k usvědčení obžalovaného, dokud není zjištěno, že se u této krávy již před 10. červencem 1927 objevily i příznaky nemoci, stěžovateli (laiku) při patřičné pozornosti poznatelné, bylo již zdůrazněno a platí tato úvaha i o další skutečnosti v příčině závinění rozsudkem zjištěné, že »podle spisů okresní politické správy bylo dne 17. července 1927 nalezeno nákazovou komisí — zdravotním radou S-em — u obžalovaného 9 kusů hovězíh, již blízkých vyléčení, nebo vyléčených«. Usuzuje-li soud z této zprávy, že onemocnění takového počtu dobytka nemohlo obžalovanému jako obchodníku s dobytkem ujíti v době od 20. června do 16. července 1927; zjišťuje-li, že to obžalovaný vědět musel, vykazuje i tento výrok vadu již zdůrazněnou, že jednak není zjištěno, zda a kdy se před 17. červencem 1927 u těchto 9 kusů hovězíh objevily některé z příznaků uvedených v poučení III., které laiku sprostředkují znalost nebo podezření o nakažlivé nemoci hovězího dobytka, — v kterémžto směru by bylo lze nalézt konkrétní opory ve výpovědi zdravotního rady S-a — a že dále nebylo uvaženo, zdali obžalovanému i fysicky bylo možno, by poznal ony příznaky — pokud se vůbec objevily — buďto sám nebo prostřednictvím svých zaměstnanců, když se jeho obhajoba nese k tomu, že — pokud nebyl na trzích — nijaké známky choroby koncem června a začátkem července 1927 na dobytku nepozoroval, a že dobytek žral dobře, a když dále i řečení již svědci S., krmič dobytka u obžalovaného, a jeho tchýně Eleonora K-ová, a z části i svědci jiní jako kočí František J. a rolník Josef E. potvrzují tuto obhajobu obžalovaného. Že pak jediné zbývající další úvahu rozsudku, že manželka obžalovaného byla při prohlídce dne 17. července 1927 »zaražena«, nestačí k usvědčení obžalovaného, je nasnadě. Bylo proto vyhověti zmáteční stížnosti v příčině přečinu podle § 66 zákona a, ježto veškeré tu uvedené úvahy platí stejně i o dalším poklesku, že obžalovaný neoznámil bez průtahu starostovi, že vznikla nakažlivá nemoc zvířecí, též v příčině tohoto skutku zrušiti napadený rozsudek v celém rozsahu jako zmátečný a uznati za předpokladů § 5 novely k trestnímu řádu již v zasedání neveřejném, jak se stalo. K tomu se ještě dodává, že poklesek, záležející v tom, že obžalovaný opominul učiniti příslušné oznámení, spadal by

pod příslušnost trestního soudu pouze tehda, kdyby bylo ono opomenutí nerozlučnou součástí jednotného, předpisu § 66 se příčího, útoku »rozšíření nakažlivé nemoci z nedbalosti«, tak že by v této širší činnosti mizelo. V tomto případě mohl by o tomto opomenutí podle § 68 odst. druhý zákona rozhodovati soud s hlediska skutkové podstaty přečinu podle § 66 zákona, spadajícího pod soudní příslušnost. Pokud by však bylo zjištěno, že opomenutí onoho oznámení jest skutkem samostatným, platilo by ovšem ustanovení § 68 odst. prvý zákona, podle něhož takové opomenutí, příčí se předpisu § 17 a 63 čís. 1, podléhá právomoci politického úřadu. Na všechny způsob je pochybena kvalifikace § 17 a 64 zák. o dobytčím moru.

Čís. 3218.

Ke skutkové podstatě podle §§ 488, 491 tr. zák. se vyžaduje, by byl uražený jednotlivec označen jménem aneb aspoň jinými na něho se hodícími znameními, ta však nemusí býti taková, by se výlučně hodila na osobu uraženého; nežádá se výlučnost, nýbrž dostatečnost znaku, by totožnost uraženého vůbec mohla býti stanovena.

Označení »vůdcové socialistických stran a socialističtí redaktori, kteří se účastní řeči oslav 1. května«, není tak přesným a dostatečným, by mohla vystoupiti určitá osoba s tvrzením, že jiní mohou vzťahovati oprávněně obsah článku obzvláště na ni, a to po případě ani v tom případě, že závadný článek byl uveřejněn v listě pro určité město a okolí a ona osoba je redaktorem socialistické strany a 1. května skutečně řečnila.

(Rozh. ze dne 11. července 1928, Zm II 98/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost soukromého obžalobce do rozsudku krajského soudu v Uh. Hradišti ze dne 31. prosince 1927, jímž byl obžalovaný sprostěn podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti podle §§ 488 a 491 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost uplatňuje proti rozsudku nalézacího soudu zmatky podle § 281 čís. 5 a 9 a) tr. ř. Zmatek podle čís. 5 § 281 tr. ř. vidí stížnost ve vnitřním rozporu rozsudku, an rozsudek na jedné strany uvádí, že hodící se znamení na uraženou osobu nemusí býti taková, by se na ni výlučně hodila, na druhé straně však tuto výlučnost vyžaduje. Zmateční stížnost jest bezdůvodná. Napadený rozsudek správně uvádí, že se ke skutkové podstatě §§ 488, 491 tr. zák. vyžaduje, by byl uražený jednotlivec označen jménem aneb aspoň jinými na něho se hodícími znameními, avšak tato že nemusí býti taková, by se výlučně hodila na osobu